

ПРИЛОЗИ

821.16+811.16]:061.3(049.32)
<https://doi.org/10.18485/kij.2023.70.1.4>

РАЈНА М. ДРАГИЋЕВИЋ*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

Оригинални научни рад
Примљен: 15. 4. 2023.
Прихваћен: 20. 4. 2023.

КА XIX КОНГРЕСУ САВЕЗА СЛАВИСТИЧКИХ ДРУШТАВА СРБИЈЕ**

На Филолошком факултету у Београду одржаће се, у августу 2023. године, XIX национални конгрес Савеза славистичких друштава Србије. У овом раду укратко се представља досадашњи рад Савеза, нарочито конгреси који су до сада одржани у организацији ове институције. Циљ је да се на овај значајни славистички скуп позову професори Српског језика и књижевности, као и Руског језика, који су запослени у основним и средњим школама. Осврт на досадашње скупове слависта треба да им послужи као инспирација и подстрек да се и сами пријаве.

Кључне речи: Савез славистичких друштава Србије, национални славистички конгрес, славистика, србистика, историја српске славистике.

* rajnadragicevic@fil.bg.ac.rs

** Овај рад је настао на основу предавања *Куда иде српска славистика данас?*, које је аутор овог рада, заједно са проф. др Вељком Брборићем, одржао 30. јануара 2023. године на Републичком зимском семинару Друштва за српски језик и књижевност Србије на Филолошком факултету у Београду.

1. XIX конгрес Савеза славистичких друштава Србије. Од 23. до 25. августа 2023. године, на Филолошком факултету Универзитета у Београду одржаће се XIX конгрес Савеза славистичких друштава Србије *Савремено проучавање српског језика и књижевности и других словенских језика и књижевности као матерњих, инословенских и страних*. Председник Организационог одбора Конгреса је проф. др Вељко Брборић, а председник Програмског одбора је проф. др Рајна Драгићевић, председник Савеза славистичких друштава Србије.¹ У оквиру широке теме Конгреса предвиђене су три уже подтеме: 1) *Прошлост, садашњост и будућност српског и других словенских језика*; 2) *Актуелна питања српске и других словенских књижевности*; 3) *Методика српског и других словенских језика*.

Пошто ће Конгрес бити акредитован, Савез славистичких друштава Србије позива професоре основних и средњих школа да се пријаве на адресу kongresslavista2023@gmail.com и да учествују у раду Конгреса, са рефератом или без њега.

Рад и задаци Савеза славистичких друштава Србије многим представницима српске славистичке заједнице нису сасвим познати. Због тога ћемо у овом раду представити најважније смернице досадашњег славистичког деловања Савеза славистичких друштава Србије. Циљ рада је да заинтересујемо колеге и позовемо их да се прикључе Конгресу.

2. Из прошлости Савеза славистичких друштава Србије. Савез славистичких друштава Србије наследник је Савеза славистичких друштава Југославије. На предлог академика Александра Белића, председника Друштва за српскохрватски језик и књижевност, у Београду је 28. и 29. децембра 1954. године организован састанак југословенских слависта на којем је формиран Савез славистичких друштава Југославије, а његов први председник био је академик Александар Белић. Усвојен је правилник по којем се конгрес Савеза одржава сваке четврте године, сваки пут у другој републици, а након конгреса, седиште управе Савеза преузима следећа република која ће организовати конгрес. Први конгрес Савеза славистичких друштава ФНРЈ одржан је 1957. године у Београду. Пре тога, 1955. године, у Скопљу и Охриду, одржано је Саветовање југослависта и слависта Југославије. Циљ саветовања био је да се оствари увид у наставу матерњег језика у школама и да се договори о даљем заједничком раду.

3. Задаци Савеза славистичких друштава Србије. Од самог свог оснивања, Савез славистичких друштава имао је задатак да повезује и организује рад

¹ Чланови Организационог одбора Конгреса: проф. др Вељко Брборић, председник, проф. др Далибор Соколовић, заменик председника, проф. др Рајна Драгићевић, проф. др Весна Ломпар, проф. др Биљана Марић, проф. др Бошко Сувајић, мер Стефан Милошевић, доц. др Тања Гаев, доц. др Мина Ђурић, доц. др Бранко Вранеш, доц. др Никола Радосављевић, доц. др Весна Николић и доц. др Валентина Илић.

Чланови Програмског одбора Конгреса: проф. др Рајна Драгићевић, председник, проф. др Бошко Сувајић, проф. др Вељко Брборић, проф. др Далибор Соколовић, проф. др Весна Ломпар, проф. др Биљана Марић, проф. др Александар Милановић, проф. др Славко Петаковић, проф. др Исидора Бјелаковић, проф. др Срето Танасић.

славистичких организација у земљи и да регрутује домаће слависте за учешће у међународним славистичким телима и скуповима. У време док је постојала Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Савез је повезивао удружења за матерњи језик, књижевност и славистику из свих република, а данас Савез обједињава и наткриљује Друштво за српски језик и књижевност Србије, Славистичко друштво Србије и Друштво словакиста Војводине.

Од првог дана, Савез је повезивао стручњаке за србистику (српски језик и српску књижевност) са стручњацима за остале словенске језике и књижевности. Овакво здружено деловање веома је важно због тога што је граница између србиста и слависта у нашој земљи одувек била врло оштра, као да српски језик не припада словенским језицима и као да српска култура није део словенске културе.

Савез је, откад постоји, повезивао универзитетске професоре српског језика и других словенских језика и књижевности са школским професорима српског језика и књижевности и руског језика и књижевности (пошто се остали словенски језици не уче у школама). Циљ тог повезивања јесте рад на унапређивању наставе српског и руског језика, као и усавршавање професора и обједињавање идеја и предлога за састављање сврсисходнијих наставних планова и програма. Због тога је важно да професори основних и средњих школа учествују у раду конгреса, јер је то прилика да се колеге међусобно упознају, размене мишљења и науче како што ефикасније предавати одређене наставне јединице.

Активности Савеза, од оснивања до данас, подразумевале су и повезивање теорије и праксе, тј. представљање најновијих научних достигнућа и предлога за њихово укључивање у наставу у школи и на универзитету.

Све ове испреплетане активности Савеза очигледне су већ из назива националних конгреса који се обично организују на сваке четири године. Структура и организација тих конгреса сложена је јер је циљ сакупити на једном месту представнике целокупне српске славистике – професоре основних и средњих школа, универзитетске професоре, сараднике института за српски језик и српску књижевност, универзитетске професоре за словенске језике и књижевности, професоре руског језика из основних и средњих школа. Треба имати у виду да се само на конгресима Савеза сакупе представници целокупне српске славистике, па су ови скупови прилика да се отворе и реше бројни проблеми области којом се бавимо.

4. Конгреси Савеза славистичких друштава. До распада Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савез славистичких друштава Југославије одржао је дванаест конгреса, на којима су учествовали представници из свих шест југословенских република и две покрајине. Након распада СФРЈ, Савез славистичких друштава Србије одржао је шест конгреса, а сада је у току организација седмог.

Први конгрес Савеза славистичких друштава Југославије одржан је у Београду (1957), други у Загребу (1959), трећи у Љубљани (1961), четврти у Охриду (1963), пети у Сарајеву (1965), шести у Будви (1966), седми у Београду (1972),

осми у Загребу (1975), за девети немамо податке, десети конгрес је одржан у Струги (1982), једанаести у Сарајеву (1985), дванаести у Новом Саду (1988), тринаести у Београду (1994), четрнаести у Будви (1997), петнаести у Нишу (2001), шеснаести у Врњачкој Бањи (2005), седамнаести у Сокобањи (2009), а осаманаести у Београду (2014). Пошто је 2018. године Савез славистичких друштава Србије организовао у Београду XVI међународни конгрес слависта, те године је изостао национални конгрес, па ће се он одржати 2023. године, јер тако диктира уобичајена динамика организације националних конгреса (на сваке четири или на сваких пет година).

Традиција славистичких конгреса траје дуже од пола века, започео ју је највећи српски лингвиста Александар Белић, а српски слависти имају задатак да је негују и не прекидају, већ да с поносом дају свој допринос у очувању те важне професионалне манифестације.

4.1. Организациона питања досадашњих конгреса (трајање и број учесника). Југословенски конгреси Савеза славистичких друштава трајали су обично око шест дана, а на њима је учествовало више од хиљаду учесника. Конгреси Савеза славистичких друштава Србије трају упола краће, а то значи три дана, и на њима учествује знатно мање колега. На XVI конгресу у Врњачкој Бањи учествовало је 330 слависта, а било је пријављено 152 реферата. На XVII конгресу у Сокобањи било је 267 учесника, а пријављено је 115 реферата.

4.2. Организациона питања досадашњих конгреса (секције). Пошто се на конгресима Савеза славистичких друштава Србије окупљају представници целокупне српске славистике, теме конгреса су увек широке. Назив овог научног скупа мора обухватити следеће кључне речи: српски језик, српска књижевност, словенски језици, словенске књижевности, наука, методика. У оквиру скупова са тако широким темама, по правилу се јављају три или четири секције. Када су се организатори одлучивали за четири секције, оне су биле посвећене 1) српском језику; 2) словенским језицима; 3) књижевности; 4) методици. У случају да се организатор определи за три секције, обично су такви конгреси били издељени на ове секције: 1) језик; 2) књижевност; 3) методика. На XIII конгресу Савеза славистичких друштава Југославије, који је одржан 1994. године у Београду, биле су само две секције: 1) југославистичка секција; 2) општеславистичка секција. Због овакве организације секција, овај конгрес био је различит од свих осталих. Конгрес који ће се 2023. године одржати у Београду имаће три или четири секције, као скоро сви досадашњи.

4.3. Научни и методички проблеми који су обрађивани на досадашњим конгресима. Пре него што је одржан први конгрес Савеза славистичких друштава Југославије (Београд, 1957. године), године 1955, у Скопљу и Охриду одржано је припремно Саветовање слависта Југославије. Најважнији резултат тог скупа била је резолуција у којој се, између осталог, исказује забринутост због преопширних планова и програма за наставу матерњег језика (српскохрватског/словеначког/македонског) и руског језика. Предложено је да се напише уџбеник из историје књижевности, чији би аутори били стручњаци из свих република

СФРЈ. Договорено је да се од просветних власти затражи да оптерећеност наставника у школама буде 18 часова недељно. Одлучено је да се затраже четири часа матерњег језика недељно у средњим стручним школама. Претпоследња тачка, тачка 13, гласи: „Поздрављају се закључци новосадског састанка, особито оне тачке о што скоријем доношењу заједничког правописа и употреби назива за српскохрватски језик, тако да се у службеној употреби увек наводе оба саставна дела назива, јер то много значи за јачање идеје братства и јединства.”

Садржај резолуције донесене 1955. године на Саветовању слависта Југославије веома је важан јер указује на чињеницу да су окупљања слависта у организацији Савеза славистичких друштава имала као основни задатак бригу о настави матерњег језика и руског језика у основној и средњој школи, као и бригу о усавршавању наставника и о условима њиховог рада.

Читалац резолуције не може остати равнодушан ни на чињеницу да се југословенски слависти још од 1955. године боре за већи број часова матерњег језика у школи и за мању оптерећеност наставника.

Као слика времена, остаће упамћено и поздрављање Новосадског договора и жеља за што скоријим званичним увођењем назива за српскохрватски језик како би се јачала идеја о братству и јединству.

Доминантна фигура овог саветовања био је проф. Александар Белић. Очигледно је да није био окренут само високој науци којом се бавио затворен у свом кабинету, далеко од реалних проблема струке. Организација Савеза славистичких друштава, као и окупљања југословенских слависта, показују да је Александар Белић у потпуности разумео горуће проблеме на терену, у школама широм Југославије. Било му је јасно да од квалитета наставе славистике у школи зависи степен њене развијености и њеног значаја у домаћој и светској науци.

Пошто нам предвиђена дужина овог рада не допушта да о сваком одржаном конгресу изнесемо податке, задржаћемо се на закључцима одабраних конгреса. На IV конгресу, који је одржан 1963. године у Охриду, указано је на потребу да се уједначе планови и програми за матерњи језик и руски језик у свим републикама Југославије. Закључено је и да планови и програми треба да се осавремене. Примећено је и да има превише „лаицизирања” у граматици. То значи да се очекивало да настава граматике мора бити знатно стручнија и научнија него што је била до тада. Осим овог последњег захтева, приметимо да се и данас залажемо за исте циљеве који су били у фокусу стручне јавности пре тачно шездесет година. То значи да споро решавамо или не решавамо задатке које себи постављамо.

На X конгресу, који је одржан 1982. године у Струги, посебна пажња била је посвећена наставницима српског и руског језика. Закључено је да наставници основних и средњих школа треба да имају 16 часова недељно. Осим тога, установљено је да треба поправити материјални положај наставника.

На XI конгресу, који је одржан 1985. године у Сарајеву, покренуто је неколико иницијатива: 1) да се организује расправа о смислу и функцији наставе језика, књижевности и методике у високошколским установама; 2) да се дефи-

нише стручно-научни профил наставника; 3) да се уједначе називи научно-наставних звања; 4) да се поведе расправа о стварном стању у средњем усмереном образовању и у високошколском; 5) да у писању планова и програма учествују стручњаци; 6) због ниске језичке културе ученика да се повећа број часова језика и књижевности; 7) да се уједначе планови и програми у високошколским институцијама у целој земљи; 8) да се на факултетима у већој мери упражњава факултативна и изборна настава; 9) да се преиспита настава матерњег језика на наставничким факултетима. Ове иницијативе су подржале све катедре за језик и књижевност у СФРЈ.

Године 2005, у Врњачкој Бањи одржан је XVI конгрес. На њему је закључено да треба модернизовати планове и програме у основној и средњој школи. Први пут у историји конгреса скреће се пажња на важност коришћења језичких технологија и дигиталних ресурса у настави.

4.4. Закључак о проблемима који су обрађивани на конгресима Савеза славистичких друштава. На основу извештаја са досадашњих конгреса који су објављивани у научним часописима, пре свега у *Јужнословенском филологу*, *Књижевности и језику* и *Славистици* (исп. списак литературе), закључујемо да су конгреси Савеза служили за сумирање стања у југословенској/српској славистици и да су теме многих истраживача, нарочито оних искуснијих, биле у вези са описом опште слике у некој области славистике, нарочито у вези са променама које су настале између два конгреса. Наравно, у многим рефератима обрађиване су и специфичније теме, али конгреси су у највећој мери служили за сумирање резултата у славистици. Зато не чуди што су се многи конгреси завршавали доношењем резолуција, пописивањем закључака конгреса и др. Потрудићемо се да и конгрес у Београду, који ће се одржати 2023. године, такође донесе одређене смернице за даљи рад и деловање слависта и славистичких организација у Србији.

Теме реферата на досадашњим конгресима чешће су биле посвећене методици него науци о језику и науци о књижевности. Потрудићемо се да и на XIX конгресу одржимо ту традицију, а да пажњу посветимо и методици универзитетске наставе, а не само школске.

На конгресима је често било речи о важности модернизације планова и програма за наставу матерњег језика и русистике у основној и средњој школи. Показује се да научне основе на којима се заснива школска настава одувек мало касне за најновијим научним достигнућима. Ову појаву не треба обавезно оценивати као лошу јер није препоручљиво да се свака нова научна идеја одмах нађе у настави. Није, међутим, добро ни да научна мисао иде сувише испред школске наставе. Важно је пронаћи баланс у овим осетљивим питањима.

На конгресима се често понављала и идеја о важности усаглашавања рада институција. Иако више не живимо у великој земљи каква је била Југославија, било би веома важно да се на свим српским универзитетима уједначи настава српског језика, као што је уједначена у српским школама (исп. Брборић 2021). Закључујемо да је ова тема остала актуелна до данас.

Положај наставника у школама био је и остао важна тема. Данас је она још више у друштвеном фокусу него што је била у време СФРЈ, јер се под положајем наставника данас не мисли само на тежак материјални положај већ и на њихово достојанство, које је нарушено бројним друштвеним променама.

Закључићемо да сви проблеми који су обрађивани на досадашњим конгресима Савеза остају у центру пажње слависта све до данашњих дана и да ће о њима свакако бити речи и на XIX конгресу у Београду (2023).

О историји досадашњих конгреса Савеза славистичких друштава (од првог, који је одржан 1957. године у Београду, до последњег, осамнаестог, који је одржан 2014. године такође у Београду) читаоци се могу информисати на сајту Савеза славистичких друштава Србије: <https://ssds.org.rs/istorija/>.

5. Међународна активност Савеза славистичких друштава Србије.

Савез славистичких друштава Србије представља и Национални славистички комитет, који репрезентује Србију у Међународном славистичком комитету. Чланови Међународног славистичког комитета јесу представници више од 40 земаља, које имају националне славистичке комитете. Представник српског Националног комитета у оквиру Међународног славистичког комитета јесте проф. др Бошко Сувајдић.

Као што Савез славистичких друштава организује националне конгресе слависта, тако једну од важних делатности Међународног славистичког комитета представља организација међународних конгреса, на којима учествују слависти из целог света, па ове конгресе зато називамо и светским конгресима. Светски конгреси одржавају се на сваких пет година. Последњи међународни конгрес одржан је 2018. године у Београду. Организатор тог конгреса био је Савез славистичких друштава Србије. Организација овог конгреса, на којем је учествовало више од хиљаду слависта из целог света, представља највећи и најважнији успех српске славистике свих времена. Током пет година припреме конгреса (од 2013. године, када је одржан светски конгрес у Минску, па до 2018. године, када је одржан београдски конгрес), Србија је председавала Међународном славистичком комитету, а проф. др Бошко Сувајдић био је председник овог међународног тела. Следећи светски конгрес биће одржан 2025. године у Паризу. За сваку земљу која учествује на светским конгресима утврђен је број учесника. О саставу српске делегације на међународним конгресима одлучује Савез славистичких друштава Србије, и то је један од најодговорнијих задатака које Савез испуњава. О историји међународних конгреса, као и о учешћу српске делегације на њима (од првог конгреса, који је одржан 1929. године у Прагу, па до последњег, шеснаестог, који је одржан 2018. године у Београду), читаоци се могу обавестити на сајту Савеза славистичких друштава Србије: <https://ssds.org.rs/iz-istorije-mks/>.

6. Издавачка делатност Савеза славистичких друштава Србије. Савез славистичких друштава Србије установио је 2018. године едицију *Славистички списи*. Иако не постоји дуго, ова едиција је постала врло угледна. У њој су објављена дела уважених српских слависта. Иако су материјалне могућности

Савеза више него скромне, за пет година објављено је 19 научних монографија, зборника радова и приређених дела. Ова едиција разликује се од свих других у Србији по томе што је за сада једина која књиге објављује у електронском облику и која је бесплатно доступна свима који су за њу заинтересовани. Едиција је карактеристична и по томе што у њој своје књиге објављују аутори који су стручњаци за српски језик, српску књижевност, друге словенске језике и друге словенске књижевности. У оквиру ове едиције Савез је објавио публикације за потребе Међународног конгреса слависта, који је 2018. године одржан у Београду (исп. публикације под редним бројевима 1–6), а међу њима се налазе и два зборника са рефератима представника српске делегације на том историјском конгресу. За српску славистику веома је значајна монографија проф. др Петра Буњака *Раскрића славистике*, која представља велики допринос опису историје светске славистике. У зборнику радова *Стазама славистике* (прир. Рајна Драгићевић) окупљени су радови српских и страних слависта о историји светских конгреса Међународног славистичког комитета. У монографији проф. др Вање Станишића *Старе књиге Јагићеве библиотеке* описана је једна од најзначајнијих личних библиотека, а реч је о књигама уваженог бечког слависте Ватрослава Јагића (1838–1923). Ове књиге су сада саставни део библиотеке Катедре за српски језик са јужнословенским језицима Филолошког факултета Универзитета у Београду. Монографија Мине Ђурић *Трансмузикализација текста: музика српске модернистичке књижевности* ушла је у ужи избор за више значајних награда за књижевност и уметност. Све публикације које су до сада објављене могу се бесплатно преузети са сајта Савеза славистичких друштава Србије: <https://ssds.org.rs/publikacije/>:

- 1) *Српска лексикографија од Вука до данас*, каталог изложбе, ур. Милосав Тешић, Рајна Драгићевић и Ненад Ивановић (2018);
- 2) *Српска славистика I*, колективна монографија радова чланова српске делегације на XVI међународном конгресу слависта у Београду, ур. Рајна Драгићевић и Вељко Брборић (2018);
- 3) *Српска славистика II*, колективна монографија радова чланова српске делегације на XVI међународном конгресу слависта у Београду, ур. Бошко Сувајџић, Петар Буњак, Душан Иванић (2018);
- 4) *Трагом славистичких истраживања професора Богољуба Станковића*, међународни научни зборник радова, ур. Ксенија Кончаревић (2018);
- 5) *Слободан Ж. Марковић – човек институција*, међународни научни зборник радова, ур. Александар Јерков и Бошко Сувајџић (2018);
- 6) *Стазама славистике*, међународни зборник радова, прир. Рајна Драгићевић (2018);
- 7) *Година 1847 – преломна тачка српске културе*, зборник радова са Округлог стола, ур. Александар Милановић и Рајна Драгићевић (2018);
- 8) Петар Буњак, *Раскрића славистике* (2019);

- 9) *Кругови Ирене Грицкат*, збирка изабраних радова И. Грицкат, прир. Рајна Драгићевић (2020);
- 10) Далибор Соколовић, *Преглед историје словачког стандардног језика* (2020);
- 11) Вања Станишић, *Ђирилички документи XVIII века из Боке Которске* (2020);
- 12) Вања Станишић, *Старе књиге Јагићеве библиотеке* (2020);
- 13) Александра Корда Петровић, *Чешки путописи о Балкану* (2020);
- 14) Петар Буњак, *Књижевност и контактологија* (2021);
- 15) *Дигитална хуманистика и словенско културно наслеђе*, ур. Александра Вранеш (2021);
- 16) Данко Шипка, *Словенски језици – генеалогичка и идеологија* (2022);
- 17) Мина Ђурић, *Трансмузикализација текста: музика српске модерности књижевности* (2022);
- 18) Јелена Гинић, *Фонетика руског језика* (2022);
- 19) Бранко Вранеш, *Критичари у дијалогу: Р. Константиновић, Н. Петковић, А. Јерков о српској поезији XX века* (2023).

Овај кратки приказ досадашњег рада Савеза славистичких друштава Србије, истицање организационе делатности Савеза у земљи и у иностранству, као и издавачки подухвати, указује на дубоко укоревљену традицију ове важне институције. Иза ње је богата прошлост, а пред њом плодна будућност. Позивамо професоре Српског језика и књижевности, као и професоре Руског језика, који су широм Србије запослени у основним и средњим школама и гимназијама, да се (са рефератом или без њега) пријаве за учешће на XIX националном конгресу Савеза славистичких друштава Србије, јер је овај конгрес право место на којем ћемо имати прилике да разменимо искуства, изнесемо своје „еснафске“ проблеме и покушамо да их решимо.

ЛИТЕРАТУРА

Аранђеловић Живковић 1957–1958: Б. Аранђеловић Живковић, Први конгрес југословенских слависта, *Јужнословенски филолог*, XXII, 339–344.

Аранђеловић Живковић 1959–1960: Б. Аранђеловић Живковић, Други конгрес југословенских слависта, *Јужнословенски филолог*, XXIV, 389–394.

Бајић 2009: Љ. Бајић, Значајан научни скуп слависта. Осврт на рад и резултате 17. конгреса Савеза славистичких друштава Србије, *Књижевности и језик*, LVI/3–4, 395–398.

Брборић 2021: В. Брборић, Нека питања и проблеми србистике на србистичким катедрама, у: М. Ковачевић, *Статус српског језика и књижевности* у

образовном систему, Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 125–145.

ЈФ 1958: Реферати са Првог конгреса југословенских слависта, *Јужнословенски филолог*, XXIII, 1–180.

КЈ 1962: IV конгрес југословенских слависта, *Књижевност и језик*, IX/2, 173–174.

Лаиновић Стојановић/Костадиновић 2002: Н. Лаиновић Стојановић и Д. Костадиновић, XV конгрес Савеза славистичких друштава Југославије, *Славистика*, VI, 354–359.

Марковић 2001: С. Ж. Марковић, Конгрес је значајан облик заједничког рада на проучавању језика и књижевности и њихове наставе у свим врстама школа, *Књижевност и језик*, XLVIII/3–4, 1–4.

Марковић 2011а: С. Ж. Марковић, *Сто година Друштва за српски језик и књижевност Србије*, прилоге приредила Босилка Милић, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Марковић 2011б: С. Ж. Марковић, Савез славистичких друштава Србије и Југославије, *Сто година Друштва за српски језик и књижевност Србије*, приредила Босилка Милић, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 132–136.

Морачић 1963: Д. Морачић, Четврти конгрес слависта Југославије у Охрид, *Књижевност и језик*, X/3, 247–249.

Морачић 1969: Д. Морачић, Шести конгрес Савеза славистичких друштава Југославије, *Књижевност и језик*, XVI/4, 449–453.

Морачић 1972: Д. Морачић, Седми конгрес југословенских слависта, *Књижевност и језик*, XIX/4, 89–90.

Недељковић 1961: Д. Недељковић, Поводом Трећег конгреса Савеза славистичких друштава ФНРЈ, *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, XXVII/3–4, 275–277.

Николић 1961–1962: Б. Николић, Трећи конгрес Савеза славистичких друштава ФНРЈ, *Јужнословенски филолог*, XXV, 433–436.

Савић 1985: С. Савић, Информација о XI конгресу Савеза славистичких друштава Југославије, *Књижевност и језик*, XXXII/3–4, 232–233.

Станић 1955–1956: М. Станић, Саветовање слависта Југославије, *Јужнословенски филолог*, XXI, 266–270.

Станковић 2004: Б. Станковић, Конституисање југословенског славистичког покрета, *Славистика*, VIII, 483–490.

Станковић 2008: Б. Станковић, 60 година Славистичког друштва Србије, Београд: Славистичко друштво Србије.

Стефановић 1963: D. A. Stefanović, Posle Kongresa slavista u Ohridu: Da li samo nastavni planovi i programi, *Књижевност и језик*, X/3, 217–220.

Ђорић 1983: Б. Ђорић, X конгрес југословенских слависта, *Књижевност и језик*, 1983.

Райна М. Драгичевич

К XIX СЪЕЗДУ СОЮЗА СЛАВИСТИЧЕСКИХ
ОБЩЕСТВ СЕРБИИ

Резюме

В августе 2023 года на филологическом факультете в Белграде состоится XIX Национальный съезд Союза славистических обществ Сербии. В этой статье кратко представлена предыдущая работа Союза, особенно съезды, которые были проведены до сих пор. Цель статьи состоит в том, чтобы пригласить на это важное славистическое собрание учителей сербского языка и литературы, а также русского языка, работающих в начальных и средних школах. Обзор предыдущих съездов славистов должен послужить должен послужить для них вдохновением и стимулом для регистрации на съезд.

Ключевые слова: Союз славистических обществ Сербии, национальный славистический съезд, славяноведение, сербистика, история сербской славистики.